

1890**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 4 sierpnia 2004 r.

w sprawie badań skuteczności działania środka ochrony roślin

Na podstawie art. 40 ust. 7 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 94, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki organizacyjno-techniczne, jakie powinna spełnić jednostka organizacyjna upoważniona do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin;
- 2) wzór wniosku o wydanie upoważnienia do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin;
- 3) sposób prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin.

§ 2. Warunki organizacyjno-techniczne, jakie powinna spełniać jednostka organizacyjna prowadząca badania skuteczności działania środka ochrony roślin, zwane dalej „Zasadami Dobrej Praktyki Eksperymentalnej”, są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Wzór wniosku o wydanie upoważnienia do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Badania skuteczności działania środka ochrony roślin przeprowadza się zgodnie z metodami tych badań, określonymi w wytycznych wydanych na podstawie Konwencji w sprawie utworzenia Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin, podpisanej w Paryżu dnia 18 kwietnia 1951 r. (Dz. U. z 1959 r. Nr 33, poz. 191 oraz z 1963 r. Nr 38, poz. 219).

§ 5. 1. Badania skuteczności działania środka ochrony roślin obejmują:

- 1) skuteczność działania tego środka w zwalczaniu lub zapobieganiu występowaniu organizmu szkodliwego lub we wpływowaniu na procesy życiowe roślin uprawnych w inny sposób niż składnik pokarmowy;
- 2) fitotoksyczność tego środka, z uwzględnieniem różnych odmian rośliny;
- 3) wpływ tego środka na jakość lub na wysokość plonu roślin, na których sprawdzano skuteczność jego działania;

- 4) możliwość pojawienia się odporności organizmów szkodliwych na ten środek;
- 5) możliwość wystąpienia niepożądanego lub nieprzewidzianego działania ubocznego tego środka na organizmy pożyteczne lub inne organizmy niepodlegające zwalczaniu, na rośliny uprawiane następco oraz wpływ na rośliny przeznaczone do produkcji materiału siewnego.

2. Badania mające na celu sprawdzenie fitotoksyczności środka ochrony roślin przeprowadza się dla środków:

- 1) z grupy herbicydów;
- 2) z pozostałych grup, w przypadku gdy:
 - a) w badaniach skuteczności działania środka zostało stwierdzone jakiekolwiek jego działanie fitotoksyczne,
 - b) ten środek ochrony roślin zawiera substancję aktywną, która nie wchodzi, zgodnie z zakresem jego stosowania, w skład żadnego środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu.

§ 6. 1. Badania skuteczności działania środka ochrony roślin przeprowadza się w różnych warunkach glebowo-klimatycznych, środowiskowych i agrotechnicznych, charakterystycznych dla uprawy danej rośliny.

2. Badania skuteczności działania środka ochrony roślin mogą być przeprowadzone w jednym cyklu albo sezonie produkcyjnym uprawy roślin w przypadku:

- 1) roślin uprawianych pod osłonami oraz roślin lub produktów roślinnych przechowywanych w pomieszczeniach zamkniętych;
- 2) środków ochrony roślin z grupy feromonów, atraktantów i repelentów;
- 3) organizmów kwarantannowych, po spełnieniu wymagań określonych w art. 33 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin.

3. Badania skuteczności działania środka ochrony roślin zawierającego substancję aktywną:

- 1) która nie wchodzi w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu, przy uprawie danej rośliny — obejmują co najmniej dwa cykle albo dwa sezony produkcyjne uprawy tej rośliny i przeprowadza się je:
 - a) dla badań mających na celu sprawdzenie skuteczności działania tego środka w zwalczaniu

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 134, poz. 1433).

lub zapobieganiu występowania organizmu szkodliwego lub we wpływaniu na procesy życiowe roślin w inny sposób niż składnik pokarmowy, w określonej roślinie uprawnej, oraz jego wpływu na jakość i wysokość plonu — w liczbie określonej w załączniku nr 3 do rozporządzenia,

b) dla badań mających na celu sprawdzenie fitotoksyczności środka ochrony roślin — w liczbie określonej w załączniku nr 4 do rozporządzenia;

2) która wchodzi w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu w tym samym zakresie stosowania, obejmują jeden cykl albo sezon produkcyjny uprawy tej rośliny i przeprowadza się je w liczbie określonej odpowiednio w załącznikach nr 3 i 4 do rozporządzenia.

4. Badanie środka ochrony roślin zawierającego substancję aktywną wchodzącą w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przy uprawie danej rośliny, stosowanego w mieszaninie z preparatem niebędącym środkiem ochrony roślin lub substancją poprawiającą właściwości lub skuteczność tego środka, obejmuje jeden cykl albo sezon produkcyjny uprawy danej rośliny i jest przeprowadzane w warunkach odpowiadających zakresowi stosowania środka ochrony roślin określonego przez wnioskodawcę.

5. Badanie mające na celu sprawdzenie skuteczności działania mieszaniny, o której mowa w ust. 4, w zwalczaniu organizmu szkodliwego w określonej roślinie uprawnej, wpływu na jakość i wysokość plonu oraz sprawdzenie fitotoksyczności przeprowadza się w liczbie określonej odpowiednio w załącznikach nr 3 i 4 do rozporządzenia, jeżeli mieszanina ta zawiera substancję aktywną niewchodzącą w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przy uprawie danej rośliny; jeżeli mieszanina ta zawiera substancję aktywną wchodzącą w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przy uprawie danej rośliny — przeprowadza się dwa takie badania.

6. Jeżeli na podstawie przeprowadzonych badań środka ochrony roślin, o których mowa w ust. 1—5, nie można dokonać oceny skuteczności działania tego środka, czas przeprowadzania tych badań przedłuża się o dodatkowy cykl albo sezon produkcyjny.

§ 7. Wyniki badań skuteczności działania środka ochrony roślin w zwalczaniu organizmu szkodliwego wykorzystuje się w ocenie skuteczności działania tego środka, jeżeli:

- 1) skuteczność zwalczania organizmu szkodliwego w danym badaniu mieści się w przedziałach procentowych, które są określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 2) skuteczność badanego środka ochrony roślin jest porównywalna do użytego w tym badaniu środka porównawczego, jeżeli taki środek został dopuszczony do obrotu;

3) nasilenie występowania gatunków chwastów, w przypadku środków ochrony roślin z grupy herbicydów, przed zastosowaniem środka ochrony roślin, wynosiło nie mniej niż 4 sztuki na m², z wyłączeniem środków ochrony roślin stosowanych dogłębowo przed wschodami chwastów;

4) przed zastosowaniem środka ochrony roślin z grupy innej niż herbicydy, z wyłączeniem środków ochrony roślin stosowanych zapobiegawczo, wystąpiły choroby lub szkodniki będące przedmiotem badania.

§ 8. Badań skuteczności działania środka ochrony roślin nie przeprowadza się, jeżeli:

1) środek ochrony roślin zawiera te same i w takiej samej ilości substancje aktywne i środki pomocnicze oraz znajduje się w takiej samej formie użytkowej jak środek:

a) tego samego wnioskodawcy dopuszczony do obrotu pod inną nazwą handlową,

b) dopuszczony do obrotu, pod taką samą lub inną nazwą handlową, jeżeli podmiot posiadający zezwolenie na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu wyrazi pisemną zgodę na korzystanie z wyników badań skuteczności biologicznej dotyczących tego środka;

2) środek ochrony roślin tego samego wnioskodawcy dopuszczony do obrotu zawiera:

a) te same substancje aktywne i substancje lub preparaty niebędące substancjami aktywnymi oraz środek ten znajduje się w takiej samej formie użytkowej,

b) te same substancje aktywne, ale łączna różnica w ich ilości nie przekracza 10 %

— jeżeli ilość tych substancji aktywnych na określonej jednostkę powierzchni przy stosowaniu tego środka jest taka sama jak środka dopuszczonego do obrotu;

3) w składzie środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu zastosowano inne substancje lub preparaty niebędące substancjami aktywnymi, które nie mają wpływu na jego skuteczność biologiczną oraz nie zwiększają zagrożenia dla zdrowia człowieka i zwierząt lub dla środowiska.

§ 9. 1. Liczba badań środka ochrony roślin, mających na celu sprawdzenie skuteczności działania tego środka w zwalczaniu organizmu szkodliwego na roślinach rolniczych, sadowniczych, warzywnych i w drzewach leśnych oraz jego wpływu na jakość i wysokość plonu tych roślin, może zostać zmniejszona do jednego badania, jeżeli badania na roślinie reprezentatywnej zostały przeprowadzone zgodnie z zasadami określonymi w § 6 oraz zostały zastosowane zasady ekstrapolacji badań środka ochrony roślin, które są określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

2. Badania środka ochrony roślin, mające na celu sprawdzenie skuteczności działania tego środka

w zwalczaniu organizmu szkodliwego na roślinach ozdobnych oraz jego wpływu na jakość i wysokość plonu tych roślin, mogą zostać przeprowadzone na roślinach reprezentatywnych zgodnie z zasadami określonymi w § 6 oraz z zastosowaniem zasad ekstrapolacji badań środka ochrony roślin, które są określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

3. Zasady ekstrapolacji badań środków ochrony roślin przeprowadzonych na roślinach reprezentatywnych stosuje się w przypadku, gdy ten środek zawiera substancję aktywną, która wchodzi, zgodnie

z zakresem jego stosowania, w skład co najmniej jednego środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu.

4. Niedopuszczalne jest dokonywanie ekstrapolacji dla regulatorów wzrostu.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: w z. *J. J. Pilarczyk*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 sierpnia 2004 r. (poz. 1890)

Załącznik nr 1

ZASADY DOBREJ PRAKTYKI EKSPERYMENTALNEJ

Część I. Kryteria ogólne i stosowana terminologia

A. Kryteria ogólne

Zasady Dobrej Praktyki Eksperymentalnej to warunki organizacyjno-techniczne zapewniające jakość badania skuteczności działania środka ochrony roślin, w tym warunki, w jakich te badania są planowane, przeprowadzane i nadzorowane, a ich wyniki są zapisywane, przechowywane i podawane w sprawozdaniu z badania.

B. Terminologia

1. Miejsce badania — miejsce, w którym jest przeprowadzane badanie skuteczności działania środka ochrony roślin, w tym grunty, szklarnie lub tunele foliowe — w przypadku upraw pod osłonami, pieczarkarnie, albo pomieszczenia przystosowane do sprawdzania skuteczności działania środka ochrony roślin przeznaczonego do zwalczania chorób lub szkodników występujących podczas przechowywania roślin lub produktów roślinnych.

2. Zarządzający jednostką organizacyjną — osoba odpowiedzialna w jednostce organizacyjnej za realizację Zasad Dobrej Praktyki Eksperymentalnej.

3. Zleceniodawca — podmiot zlecający lub finansujący badania skuteczności działania środka ochrony roślin.

4. Kierownik badania — osoba odpowiedzialna za całość przeprowadzonego badania skuteczności działania środka ochrony roślin wyznaczona przez zarządzającego jednostką organizacyjną.

5. Standardowe Procedury Robocze — procedury określające sposób przeprowadzania badań lub postępowanie niewyszczególnione w planach badania lub w wytycznych do badań.

6. Plan badania — dokument, wraz z poprawkami do planu badania, określający cele i założony przebieg badania skuteczności działania środka ochrony roślin.

7. Poprawki do planu badania — wprowadzone w sposób zamierzony zmiany w planie badania po terminie rozpoczęcia badania skuteczności działania środka ochrony roślin.

8. Odstępstwa od planu badania — niezamierzone zmiany w planie badania.

9. Dane źródłowe — wszystkie oryginalne zapisy albo ich zweryfikowane kopie, będące wynikiem obserwacji i czynności wykonywanych w czasie badania, w tym wyniki pomiarów i obserwacji, fotografie, rejestracje komputerowe, dane z urządzeń zautomatyzowanych zapisane na nośnikach informacji.

10. Próbką środka ochrony roślin — określona ilość środka ochrony roślin dostarczona do zbadania skuteczności jego działania.

11. Termin rozpoczęcia badania skuteczności działania środka ochrony roślin — dzień, w którym kierownik badania podpisał plan badania.

12. Termin rozpoczęcia części eksperymentalnej badania skuteczności działania środka ochrony roślin — dzień, w którym zapisano pierwsze dane źródłowe.

13. Termin zakończenia części eksperymentalnej badania skuteczności środka ochrony roślin — dzień, w którym zapisano ostatnie dane źródłowe.

14. Termin zakończenia badania skuteczności działania środka ochrony roślin — dzień, w którym kierownik badania podpisał sprawozdanie końcowe badania skuteczności działania środka ochrony roślin.

Część II. Kryteria szczegółowe**A. Odpowiedzialność i zadania zarządzającego jednostką organizacyjną**

Zarządzający jednostką organizacyjną odpowiada za przestrzeganie Zasad Dobrej Praktyki Eksperymentalnej, w tym zapewnia:

- 1) że jednostka ta zatrudnia liczbę osób, zapewniającą prawidłowe przeprowadzanie badań, które:
 - a) posiadają kwalifikacje zawodowe, potwierdzone dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunku rolnictwo, ogrodnictwo, leśnictwo, technika rolnicza i leśna lub na kierunkach innych uważanych za równoważne, oraz które odbyły praktykę zawodową w doświadczalnictwie rolniczym,
 - b) posiadają uprawnienia zawodowe i przeszkolenie odpowiadające zakresowi wykonywanych czynności związanych z prowadzeniem badań skuteczności środka ochrony roślin — w przypadku osób zatrudnionych na stanowiskach technicznych;
- 2) że jednostka ta dysponuje:
 - a) liczbą miejsc badań dostosowaną do rodzaju tych badań oraz prowadzi ich wykaz zawierający określenie wielkości powierzchni i adresu tych miejsc,
 - b) sprawnym technicznie sprzętem przeznaczonym do uprawy i pielęgnacji gleby, siewu, sadzenia lub zbioru oraz do przeprowadzania zabiegów ochrony roślin,
 - c) sprawnymi technicznie przyrządami pomiarowymi;
- 3) że jest prowadzona dokumentacja dla każdej osoby zatrudnionej, zawierająca informacje o posiadanych przez tę osobę kwalifikacjach, odbytych szkoleniach, zdobytym doświadczeniu i rodzaju wykonywanych prac;
- 4) że jednostka ta posiada zweryfikowane standardowe procedury robocze, które po ich zatwierdzeniu stosuje;
- 5) wyznaczenie kierownika badania i dokonanie jego zmiany w sposób ustalony w standardowych procedurach roboczych oraz prowadzenie dokumentacji w tym zakresie;
- 6) że plan badania i poprawki do planu badania są zatwierdzane przez kierownika badania;
- 7) przechowywanie wszystkich kolejnych wersji standardowych procedur roboczych;
- 8) wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za przechowywanie danych źródłowych i materiałów wymienionych w lit. I ust. 1;
- 9) prowadzenie i aktualizowanie planu działania jednostki organizacyjnej w zakresie badań środków ochrony roślin;

- 10) przekazanie Głównemu Inspektorowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa informacji potwierdzających działanie tej jednostki zgodnie z Zasadami Dobrej Praktyki Eksperymentalnej.

B. Odpowiedzialność kierownika badania

Kierownik badania kieruje badaniem oraz odpowiada za jego przeprowadzenie i sporządzenie końcowego sprawozdania z badania, w tym:

- 1) akceptuje plan badania i poprawki do planu badania, potwierdzając je podpisem i datą;
- 2) zapewnia udostępnienie planu badania i poprawek do planu badania oraz standardowych procedur roboczych osobom przeprowadzającym badanie;
- 3) gwarantuje, że wszystkie procedury przewidziane w planie badania są przestrzegane, oraz ocenia i dokumentuje wpływ ewentualnych odstępstw od planu badania na jakość i prawidłowość badania, oraz podejmuje odpowiednie działania korygujące, jeżeli jest to konieczne;
- 4) gwarantuje prowadzenie danych źródłowych;
- 5) potwierdza podpisem i datą końcowe sprawozdanie z badania, biorąc odpowiedzialność za zgodność danych z danymi źródłowymi, jednocześnie potwierdzając zgodność wykonanego badania z Zasadami Dobrej Praktyki Eksperymentalnej;
- 6) zapewnia przechowywanie, po zakończeniu badania: planu badania, końcowego sprawozdania z badania, danych źródłowych i materiałów wykorzystanych do przeprowadzenia badania.

C. Odpowiedzialność innych osób wykonujących czynności związane z badaniem

Osoba wykonująca czynności związane z badaniem skuteczności działania środków ochrony roślin powinna:

- 1) znać Zasady Dobrej Praktyki Eksperymentalnej, mające zastosowanie w badaniu przez nią przeprowadzanym;
- 2) mieć dostęp do planu badania i standardowych procedur roboczych stosowanych w przeprowadzaniu przez nią badania, stosować się do instrukcji zawartych w tych dokumentach, dokumentować i zgłaszać kierownikowi badania każde odstępstwo od tych instrukcji;
- 3) niezwłocznie i dokładnie rejestrować dane źródłowe.

D. Pomieszczenia jednostki organizacyjnej

1. W jednostce organizacyjnej powinna być zapewniona wystarczająca liczba pomieszczeń:

- 1) wyposażonych w sprzęt i urządzenia laboratoryjne — do badań próbek roślin produktów roślinnych lub przedmiotów oraz organizmów szkodliwych;

2) dostosowanych do magazynowania:

- a) próbek środków ochrony roślin oraz próbek środków ochrony roślin używanych jako porównawcze,
- b) sprzętu przeznaczonego do uprawy i pielęgnacji gleby, siewu lub sadzenia i zbioru oraz do przeprowadzania zabiegów ochrony roślin.

2. W jednostce organizacyjnej zapewnia się pomieszczenie przeznaczone do przechowywania planów badań, danych źródłowych i sprawozdań końcowych z badań.

E. Przyrządy pomiarowe, sprzęt przeznaczony do uprawy i pielęgnacji gleby, siewu lub sadzenia i zbioru oraz do przeprowadzania zabiegów ochrony roślin

1. Przyrządy pomiarowe i sprzęt przeznaczony do uprawy i pielęgnacji gleby, siewu, sadzenia lub zbioru oraz do przeprowadzania zabiegów ochrony roślin, stosowane do badań, są okresowo sprawdzane, czyszczone, konserwowane i wzorcowane albo kalibrowane, zgodnie ze standardowymi procedurami roboczymi. Informacje o wykonaniu tych czynności wpisuje się do prowadzonej dokumentacji.

2. Jednostka organizacyjna posiada wykazy oraz instrukcje użycia tych przyrządów i sprzętu.

F. Standardowe procedury robocze

1. W jednostce organizacyjnej powinny być:

- 1) opracowane standardowe procedury robocze, w formie pisemnej, zatwierdzone przez zarządzającego jednostką organizacyjną;
- 2) dokumentowane i zatwierdzone przez zarządzającego jednostką organizacyjną poprawki wnoszone do standardowych procedur roboczych;
- 3) dokumentowane, po uprzednim powiadomieniu kierownika badania, odstępstwa od standardowych procedur roboczych w prowadzonych badaniach.

2. Standardowe procedury robocze zawierają:

- 1) opis sposobu ich przygotowywania;
- 2) określenie sposobu stosowania, sprawdzania, czyszczenia, konserwowania i wzorcowania albo kalibrowania przyrządów pomiarowych i sprzętu przeznaczonego do uprawy i pielęgnacji gleby, siewu, sadzenia lub zbioru oraz do przeprowadzania zabiegów ochrony roślin;
- 3) opis postępowania z próbkami środków ochrony roślin przeznaczonymi do badań skuteczności środka ochrony roślin, w tym:
 - a) ich przyjmowania, znakowania, przechowywania i dystrybucji,
 - b) odmierzania środka ochrony roślin,

c) stosowania środka ochrony roślin,

d) postępowania z niezużytych próbkami środka ochrony roślin;

4) opis sposobu przeprowadzania badań, w tym:

- a) ich planowania i prowadzenia,
- b) sporządzania sprawozdań z ich wykonania,
- c) ich dokumentowania,
- d) postępowania z plonem roślin objętych badaniami;

5) wskazanie sposobu przechowywania wyników tych badań;

6) określenie sposobu ochrony informacji i danych uzyskanych w czasie badań.

G. Warunki organizacyjno-techniczne badania środka ochrony roślin

1. W jednostce organizacyjnej:

- 1) przed rozpoczęciem każdego badania powinien być sporządzony, w formie pisemnej, plan badania, potwierdzony podpisem i datą przez kierownika badania i zarządzającego tą jednostką;
- 2) powinien być przechowywany plan badania oraz zmiany w planie badania, potwierdzone podpisem i datą przez kierownika badania;
- 3) powinny być przechowywane, wraz z danymi źródłowymi, odstępstwa od planu badania, opisane, wyjaśnione i potwierdzone podpisem i datą przez kierownika badania lub osobę przeprowadzającą to badanie.

2. Plan badania powinien zawierać:

- 1) określenie badania, w tym:
 - a) jego rodzaju i celu,
 - b) podanie:
 - nazwy środka ochrony roślin, z określeniem dawki oraz terminu jego stosowania,
 - imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i adresu albo nazwy, siedziby i adresu producenta lub importera środka ochrony roślin,
 - c) nazwy i zawartości substancji aktywnej, z podaniem imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i adresu albo nazwy, siedziby i adresu producenta tej substancji,
 - d) gatunków roślin i organizmów szkodliwych, na których będą prowadzone badania w celu stwierdzenia skuteczności działania środka ochrony roślin,
 - e) wykazu środków ochrony roślin stosowanych jako porównawcze, z określeniem ich dawek i terminów stosowania;
- 2) informacje dotyczące zlecniodawcy i jednostki organizacyjnej;

- a) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwa, siedziba i adres zleceniodawcy i jednostki organizacyjnej,
 - b) określenie miejsca i powierzchni badania,
 - c) nazwisko kierownika badania;
- 3) terminy:
- a) zatwierdzenia planu badania przez kierownika badania i zarządzającego jednostką organizacyjną,
 - b) rozpoczęcia i zakończenia części eksperymentalnej badania;
- 4) metody i sposób prowadzenia badań;
- 5) określenie zakresu danych źródłowych.

3. Każdemu badaniu przeprowadzanemu w jednostce organizacyjnej nadaje się odrębny numer, kod lub nazwę identyfikujące to badanie, przy czym numerem, kodem lub nazwą tą oznacza się wszystkie materiały używane w tym badaniu.

4. Próbkę roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów oraz organizmy szkodliwe przeznaczone do badań są oznaczone w sposób umożliwiający ich identyfikację.

5. Badanie jest prowadzone zgodnie z planem badania.

6. Dane źródłowe uzyskane podczas badania są rejestrowane niezwłocznie, w sposób dokładny i czytelny przez osobę zbierającą te dane, a ich zapisy są przez nią potwierdzane podpisem i datą.

7. Każda zmiana w danych źródłowych jest dokonywana w sposób czytelny, ze wskazaniem powodu dokonania zmiany, i potwierdzona podpisem oraz datą przez osobę dokonującą zmiany.

8. Dane źródłowe uzyskiwane z badania wprowadza się na elektroniczne nośniki informacji, w sposób umożliwiający identyfikację terminu ich wprowadzenia i osób odpowiedzialnych za ich wprowadzenie.

H. Wyniki badania skuteczności środka ochrony roślin — sprawozdania z badania

1. Z każdego badania sporządza się sprawozdanie końcowe.

2. Sprawozdanie końcowe potwierdza podpisem i datą kierownik badania.

3. W sprawozdaniu końcowym zamieszcza się informację o przeprowadzeniu badania zgodnie z Zasadami Dobrej Praktyki Eksperymentalnej.

4. Poprawki w sprawozdaniu końcowym, dokonane po jego podpisaniu przez kierownika badania, wprowadza się, określając powód ich dokonania; kierownik badania potwierdza podpisem i datą wprowadzenie tych zmian.

5. Sprawozdanie końcowe powinno zawierać:

- 1) określenie jednostki organizacyjnej;
- 2) numer badania;
- 3) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres zleceniodawcy;
- 4) rodzaj i cel badania;
- 5) imię i nazwisko kierownika badania;
- 6) terminy rozpoczęcia i zakończenia części eksperymentalnej badania;
- 7) termin sporządzenia tego sprawozdania;
- 8) określenie liczby stron tego sprawozdania;
- 9) określenie metod i sposobu prowadzenia badania;
- 10) listę osób przeprowadzających badania;
- 11) charakterystykę badanej próbki środka ochrony roślin, w tym:
 - a) numer próbki,
 - b) nazwę środka ochrony roślin,
 - c) nazwę i zawartość substancji aktywnej środka ochrony roślin, z podaniem imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i adresu albo nazwy, siedziby i adresu producenta tej substancji,
 - d) numer partii,
 - e) datę produkcji,
 - f) termin dostarczenia próbki;
- 12) sposób przeprowadzenia obserwacji i pomiarów;
- 13) obliczenia statystyczne;
- 14) kod doświadczenia;
- 15) charakterystykę miejsca przeprowadzenia badania, w tym:
 - a) miejsce przeprowadzenia badania,
 - b) układ badania,
 - c) liczbę powtórzeń w przeprowadzonym badaniu,
 - d) wielkość poletek,
 - e) wskazanie przedplonu,
 - f) gatunek rośliny uprawnej, z uwzględnieniem odmiany, na której prowadzono badanie w celu stwierdzenia skuteczności działania środka ochrony roślin,
 - g) termin siewu lub sadzenia rośliny uprawnej,
 - h) normę wysiewu rośliny uprawnej,
 - i) termin zbioru rośliny uprawnej,
 - j) charakterystykę gleby,
 - k) określenie przeprowadzonych zabiegów uprawowych, nawozowych i innych zabiegów

- ochrony roślin oraz terminów ich przeprowadzenia;
- 16) parametry techniczne zabiegu, w szczególności dotyczące:
- a) typu opryskiwacza,
 - b) pojemności zbiornika opryskiwacza,
 - c) typu, liczby i rozstawu rozpylaczy w opryskiwaczu,
 - d) ciśnienia cieczy roboczej,
 - e) ilości zużytej wody,
 - f) prędkości roboczej opryskiwacza,
 - g) wysokości zawieszenia belki polowej;
- 17) określenie dawki badanego środka ochrony roślin;
- 18) określenie dawki środka ochrony roślin stosowanego jako porównawczy;
- 19) termin zabiegu;
- 20) określenie fazy rozwojowej rośliny uprawnej w skali BBCH;
- 21) określenie fazy rozwojowej chwastów w skali BBCH w przypadku badania środka ochrony roślin z grupy herbicydów;
- 22) określenie warunków środowiskowych w czasie zabiegu, w szczególności:
- a) temperatury i wilgotności powietrza,
 - b) prędkości i kierunku wiatru,
 - c) opadów, z podaniem terminu pierwszego opadu po zabiegu;
- 23) charakterystykę warunków atmosferycznych w czasie przeprowadzania badania;
- 24) terminy wykonania obserwacji;
- 25) wyniki oceny skuteczności środka ochrony roślin uzyskane w prowadzonych obserwacjach, z uwzględnieniem:
- a) badanego środka ochrony roślin,
 - b) porównawczego środka ochrony roślin,
 - c) wyników badań przeprowadzonych na poletku, na którym nie stosowano środka ochrony roślin;
- 26) zestawienie wyników badań;
- 27) wnioski z badań;
- 28) informacje dotyczące przechowywania i ochrony danych źródłowych.
- ### **I. Przechowywanie**
1. Następujące dane źródłowe i materiały:
- 1) plan badania, próbki środka ochrony roślin oraz końcowe sprawozdanie z każdego badania,
 - 2) dokumentacja dla każdej osoby zatrudnionej, zawierająca informacje o posiadanych przez tę osobę kwalifikacjach, odbytych szkoleniach, zdobytym doświadczeniu i rodzaju wykonywanych prac,
 - 3) kopie wszystkich opracowań standardowych procedur roboczych
- powinny być przechowywane w jednostce organizacyjnej przez okres odpowiadający okresowi ważności zezwolenia na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu w państwach członkowskich Unii Europejskiej.
2. W jednostce organizacyjnej zapewnia się:
- 1) katalogowanie danych źródłowych i przechowywanych materiałów;
 - 2) dostęp do tych danych i materiałów wyłącznie osobom upoważnionym przez zarządzającego jednostką organizacyjną;
 - 3) rejestrowanie danych źródłowych i materiałów przekazywanych i wydawanych.

WZÓR

WNIOSEK O WYDANIE UPOWAŻNIENIA DO PROWADZENIA BADAŃ
SKUTECZNOŚCI DZIAŁANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN¹⁾**1. Informacje**

1. Nazwa jednostki wraz z adresem

2. Numer telefonu

3. Numer faksu

4. Adres poczty elektronicznej

5. Grupa badanych środków ochrony roślin
- ²⁾
- :

- akarycydy	☐
- bakteriocydy	☐
- fungicydy	☐
- herbicydy	☐
- insektycydy	☐
- moluskocydy	☐
- nematocydy	☐
- regulatory wzrostu roślin	☐

- repelenty ☐
- rodentycydy ☐
- semiozwiązki ☐
- talpicydy ☐
- wirowcydy ☐
- inne
(wyszczególnić)

6. Badania będą prowadzone²⁾:

- w uprawach polowych ☐
- pod osłonami ☐
- w szkółkach, uprawach i drzewostanach leśnych ☐
- w uprawach sadowniczych ☐
- w komorach klimatycznych ☐
- w pomieszczeniach magazynowych ☐
- w pomieszczeniach przeznaczonych do uprawy grzybów jadalnych ☐
- inne
(wyszczególnić)

7. Rodzaje upraw, w jakich prowadzone będą badania skuteczności
(wyszczególnić)

2. Wykaz załączników²⁾

1. Wykaz zatrudnionych osób	☐
2. Szczegółowy opis struktury zarządzania i nadzoru w jednostce, z uwzględnieniem zakresu obowiązków poszczególnych osób	☐
3. Wykaz miejsc badań, z podaniem ich powierzchni i adresu	☐
4. Wykaz sprzętu do przeprowadzenia zabiegów ochrony roślin oraz przeznaczonego do uprawy, pielęgnacji gleby, siewu lub sadzenia i zbioru oraz urządzeń pomiarowych	☐
5. Sposób sporządzania standardowych procedur roboczych	☐
6. Wykaz standardowych procedur roboczych	☐
7. Dokument potwierdzający prowadzenie działalności w zakresie badań skuteczności środka ochrony roślin	☐
8. Oświadczenie, że badania będą prowadzone i dokumentowane w sposób zgodny z wytycznymi Europejsko-Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin	☐
9. Oświadczenie, że jednostka organizacyjna zapewnia przechowywanie przez okres odpowiadający okresowi ważności zezwolenia na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu w państwach członkowskich Unii Europejskiej danych źródłowych i materiałów wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia w lit. I ust. 1.	☐

3.Oświadczenie

Oświadczam, że znane mi są skutki składania fałszywych oświadczeń wynikające z art. 297 § 1 Kodeksu karnego.

(miejscowość i data)

(podpis zarządzającego jednostką organizacyjną)

¹⁾ Wypełnić formularz drukowanymi literami.

²⁾ Wstawić znak **X** w odpowiedniej kratce.

Załącznik nr 3

LICZBA BADAŃ MAJĄCYCH NA CELU SPRAWDZENIE SKUTECZNOŚCI DZIAŁANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN W ZWALCZANIU LUB ZAPOBIEGANIU WYSTĘPOWANIA ORGANIZMU SZKODLIWEGO LUB WE WPŁYWANIU NA PROCESY ŻYCIOWE ROŚLIN W INNY SPOSÓB NIŻ SKŁADNIK POKARMOWY, W OKREŚLONEJ ROŚLINIE UPRAWNEJ, ORAZ JEGO WPŁYWU NA JAKOŚĆ I WYSOKOŚĆ PŁONU

Uprawa	Organizm szkodliwy	Liczba badań dla środka ochrony roślin zawierającego substancję aktywną:	
		niewchodzącą w skład żadnego środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przy uprawie danej rośliny	wchodzącą w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przy uprawie danej rośliny
Rośliny warzywne			
Chwasty			
cebula, marchew, kapusta głowiasta, burak ćwikłowy	gatunek chwastu	4	2
pozostałe gatunki warzyw, plantacje nasienne warzyw	gatunek chwastu	2	2
gatunek rośliny zielarskiej (leczniczej lub przyprawowej)	gatunek chwastu	4	2
Choroby			
cebula	mączniak rzekomy	6	2
	pozostałe choroby	4	2
ogórek uprawiany w warunkach polowych	mączniak rzekomy dyniowatych	6	2
	pozostałe choroby	4	2

pomidor uprawiany w warunkach polowych, ziemniak wczesny	zaraza ziemniaka	6	2
	pozostałe choroby	4	2
kapusta głowiasta, kapusta pekińska, kapusta brukselska, kalarepa, kalafior, brokuł włoski, jarmuż	kiła kapusty	6	2
	pozostałe choroby	4	2
pozostałe gatunki roślin warzywnych lub gatunek rośliny zielarskiej (leczniczej lub przyprawowej)	choroba	4	2
Szkodniki			
cebula	śmietaka cebulanka, wciornastki, wgryzka szczypiorka, niszczyk zjadliwy	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
ogórek uprawiany w warunkach polowych	śmietka glebowa, śmietka kielkówka	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
pomidor uprawiany w warunkach polowych	stonka ziemniaczana, przędziorki	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2

gatunek warzywa kapustnego	śmietka kapuściana, mszyca kapuściana, pchełki, bielinek kapustnik, bielinek rzepnik, piętnówka kapustnica	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
fasola	śmietka glebowa, śmietka kiełkówka, strąkowiec fasolowy	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
groch	oprzędziki, pachówka strąkóweczka, mszyca grochowa	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
marchew	połyśnica marchwianka, bawełnica topolowo- -marchwiana	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
pietruszka	połyśnica marchwianka	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
seler	liściolubka selerowa, połyśnica marchwianka	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
burak ćwikłowy	śmietka ćwiklanka, mszyca burakowa	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
kukurydza cukrowa	omacnica proso-wianka, mszyce	6	2

	pozostałe gatunki szkodników	4	2
chrzan	śmietka kapuściana, mszyca kapuściana, gąsienice motyli	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
czosnek	blotnieszka czosnkówka, niszczyk zjadliwy, wciornastki	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
rabarbar	mszyce, pchełki, gąsienice różnych gatunków motyli	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
por	wciornastki, miniarka porówka	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
bób	strąkowiec bobowy, mszyce	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
pozostałe gatunki roślin warzywnych lub gatunek rośliny zielarskiej (leczniczej lub przyprawowej)	gatunek szkodnika	4	2
wpływanie na procesy życiowe roślin w inny sposób niż składnik pokarmowy			
gatunek rośliny warzywnej lub rośliny zielarskiej (leczniczej lub przyprawowej)		4	2
Rośliny sadownicze			
Chwasty			
gatunek drzewa owocowego	mniszek pospolity, gwiazdnica pospolita, starzec zwyczajny	6	2
	pozostałe gatunki chwastów	4	2

gatunek krzewu owocowego	komosa biała, starzec zwyczajny, gwiazdnica pospolita, perz właściwy	6	2
	pozostałe gatunki chwastów	4	2
truskawka	komosa biała, starzec zwyczajny, gwiazdnica pospolita, perz właściwy	6	2
	pozostałe gatunki chwastów	4	2
pozostałe gatunki roślin sadowniczych	gatunek chwastu	4	2
Choroby			
jabłoń	parch jabłoni, mączniak jabłoni	8	4
	pozostałe choroby	6	2
wiśnia	drobna plamistość liści drzew pestkowych, gorzka zgnilizna wiśni	6	2
	pozostałe choroby	4	2
porzeczka czarna	amerykański mączniak agrestu, antraknoza liści porzeczki	6	2
	pozostałe choroby	4	2
truskawka	szara pleśń	6	2
	pozostałe choroby	4	2
pozostałe gatunki roślin sadowniczych	choroba	4	2

Szkodniki			
jabłoń	mszyce, zwójkówki, owocówka jabłkóweczka, roztocze roślinozerne	8	4
	pozostałe gatunki szkodników	6	2
wiśnia	licinek tarninaczek, nasionnica trześniówka	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
śliwa	mszyce, owocówka śliwkóweczka	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
porzeczka czarna	wielkopąkowiec porzeczkowy, przędziorek chmielowiec, pryszczarek, porzeczkwiec pędowy	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
truskawka	przędziorek chmielowiec, kwiecień malinowiec	6	2
	pozostałe szkodniki	4	2
pozostałe gatunki roślin sadowniczych	gatunek szkodnika	4	2
wpływanie na procesy życiowe roślin w inny sposób niż składnik pokarmowy			
gatunek rośliny sadowniczej		4	2
Rośliny ozdobne			
Chwasty			
gatunek rośliny ozdobnej	gatunek chwastu	2	2
Choroby			
róża	mączniak prawdziwy, mączniak rzekomy, czarna plamistość	4	2

	pozostałe choroby	2	2
gatunek rośliny cebulowej uprawianej na kwiat cięty	fuzaryjna zgnilizna, szara pleśń	4	2
	pozostałe choroby	2	2
gatunek rośliny zielnej jednorocznej	mączniaki	4	2
	pozostałe choroby	2	2
gatunek rośliny zielnej wieloletniej	mączniaki	4	2
	pozostałe choroby	2	2
gatunek drzewa lub krzewu iglastego	fytoftorozą	4	2
	pozostałe choroby	2	2
gatunek drzewa lub krzewu liściastego	fytoftorozą	4	2
	pozostałe choroby	2	2
pozostałe gatunki roślin ozdobnych	choroba	2	2
Szkodniki			
gatunek rośliny uprawianej na kwiat cięty	przędziorek chmielowiec, wciornastek zachodni, guzaki, węgoriki, mszyce, miniarki, mączliki, wciornastki, miniarki, ślimaki	4	2
	pozostałe gatunki szkodników	2	2
gatunek rośliny doniczkowej	mączliki, tarczники, miseczniki, wełnowce, mszyce, różnopazurkowce, wciornastki	4	2
	pozostałe gatunki szkodników	2	2
gatunek rośliny zielnej jednorocznej	mszyce, zmieniki, skoczki, przędziorki, mączliki	4	2
	pozostałe gatunki szkodników	2	2

gatunek rośliny zielnej wieloletniej	wciornastki, różnopazurkowce, szpeciele, rozkruszki, niciansie, owady minujące, larwy i gąsienice zjadające liście, skoczki, szkodniki glebowe, mszyce	4	2
	pozostałe gatunki szkodników	2	2
gatunek drzewa lub krzewu iglastego	miseczniki, tarczniki, mszyce, wełnowce, przędziorki, szpeciele, szkodniki glebowe, larwy i gąsienice zjadające igły oraz drążące pędy	4	2
	pozostałe gatunki szkodników	2	2
gatunek drzewa lub krzewu liściastego	niciansie, roztocze, czerwce, mszyce, owady minujące, gąsienice i chrząszcze drążące pędy oraz zjadające liście, szkodniki glebowe, miodówki, skoczki	4	2
	pozostałe gatunki szkodników	2	2
pozostałe gatunki roślin ozdobnych	gatunek szkodnika	2	2
wpływanie na procesy życiowe roślin w inny sposób niż składnik pokarmowy			
gatunek rośliny ozdobnej		4	2
Rośliny rolnicze			
Chwasty			
pszenica ozima, pszenżyto ozime, żyto ozime	przytulia czepna, maruna bezwonna, miotła zbożowa, perz właściwy	8	4

	pozostałe gatunki chwastów	6	2
pszenica jara, jęczmień jary	komosa biała, owies głuchy, perz właściwy	8	4
	pozostałe gatunki chwastów	6	2
kukurydza	komosa biała, chwastnica jednostronna	8	4
	pozostałe gatunki chwastów	6	2
ziemniak	komosa biała, chwastnica jednostronna, perz właściwy	8	4
	pozostałe gatunki chwastów	6	2
burak cukrowy	komosa biała, szarłat szorstki, chwastnica jednostronna, perz właściwy	8	4
	pozostałe gatunki chwastów	6	2
rzepak ozimy	maruna bezwonna, przytulia czepna, samosiewy zbóż	8	4
	pozostałe gatunki chwastów	6	2
bobik, groch	komosa biała, owies głuchy, perz właściwy	6	2
	pozostałe gatunki chwastów	4	2
owies	komosa biała, perz właściwy	6	2
	pozostałe gatunki chwastów	4	2
pszenżyto jare	komosa biała, owies głuchy, perz właściwy	6	2
	pozostałe gatunki chwastów	4	2
jęczmień ozimy	przytulia czepna, maruna bezwonna, miotła zbożowa, perz właściwy	6	2

	pozostałe gatunki chwastów	4	2
łubiny	komosa biała, chwastnica jednostronna	6	2
	pozostałe gatunki chwastów	4	2
rzepak jary	komosa biała, samosiewy zbóż	6	2
	pozostałe gatunki chwastów	4	2
pozostałe gatunki roślin rolniczych	gatunek chwastu	4	2
gatunek rośliny rolniczej	gatunek chwastu w fazie siewki zwalczany dolistnie przed wschodami rośliny uprawnej	6	2
Choroby			
pszenica ozima	septorioza plew pszenicy, mączniak prawdziwy zbóż i traw, brunatna plamistość liści, fuzarioza kłosów, rdza brunatna pszenicy, łamliwość źdźbła zbóż i traw, śnieć cuchnąca pszenicy, zgorzel siewek	8	4
	pozostałe choroby	6	2
pszenica jara	septorioza plew pszenicy, mączniak prawdziwy zbóż i traw, brunatna plamistość liści, fuzarioza kłosów, rdza brunatna pszenicy, śnieć cuchnąca pszenicy, zgorzel siewek	8	4

	pozostałe choroby	6	2
pszenżyto ozime	septorioza plew, mączniak prawdziwy zbóż i traw, fuzarioza kłosów, rdza brunatna, zgorzel siewek	8	4
	pozostałe choroby	6	2
jęczmień jary	fuzarioza kłosów, głownia pyłaca jęczmienia, mączniak prawdziwy zbóż i traw, plamistość siatkowa liści jęczmienia, rdza jęczmienia, rynchosporioza zbóż, zgorzel siewek	8	4
	pozostałe choroby	6	2
żyto	mączniak prawdziwy zbóż i traw, fuzarioza kłosów, rdza brunatna, rynchosporioza zbóż, łamliwość źdźbła zbóż i traw, zgorzel siewek, pleśń śniegowa zbóż i traw	8	4
	pozostałe choroby	6	2
rzepak ozimy	zgorzel siewek, sucha zgnilizna kapustnych, zgnilizna twardzikowa, czerń krzyżowych, szara pleśń	8	4
	pozostałe choroby	6	2

kukurydza	głownia kukurydzy	8	4
	pozostałe choroby	6	2
burak cukrowy	zgorzel siewek, chwościk buraka, zgnilizny korzeni, zgnilizny kopcowe	8	4
	pozostałe choroby	6	2
ziemniak	zaraza ziemniaka, alternarioza ziemniaka, rizoktonioza ziemniaka, czarna nóżka ziemniaka	8	4
	pozostałe choroby	6	2
chmiel	mączniak rzekomy	6	2
	pozostałe choroby	4	2
tytoń	zgorzel siewek, czarna zgnilizna korzeni, zgnilizna podstawy źdźbła, mączniak rzekomy	6	2
	pozostałe choroby	4	2
jęczmień ozimy	fuzarioza kłosów, głownia pyląca jęczmienia, mączniak prawdziwy zbóż i traw, plamistość siatkowa liści jęczmienia, rdza jęczmienia, rynchosporioza zbóż, zgorzel siewek	6	2
	pozostałe choroby	4	2
pszenżyto jare	septorioza plew, mączniak prawdziwy zbóż i traw, fuzarioza kłosów, rdza brunatna, zgorzel siewek	6	2

	pozostałe choroby	4	2
owies	helmintosporioza owsa, rdza koronowa owsa	6	2
	pozostałe choroby	4	2
groch	askochytoza grochu, mączniak prawdziwy, mączniak rzekomy	6	2
	pozostałe choroby	4	2
bobik	rdza bobiku, czekoladowa plamistość bobiku	6	2
	pozostałe choroby	4	2
łubin	antraknoza, fuzaryjne wędnięcie, szara pleśń	6	2
	pozostałe choroby	4	2
rzepak jary	czerni krzyżowych, zgorzel siewek, szara pleśń	6	2
	pozostałe choroby	4	2
len włóknisty	fuzaryjne wędnięcie lnu	6	2
	pozostałe choroby	4	2
pozostałe gatunki roślin rolniczych	choroba	4	2
Szkodniki			
pszenica ozima	mszyce, skrzypionki, pryszczarki, rolnice, ślimaki	8	4
	pozostałe gatunki szkodników	6	2
pszenica jara	skrzypionki	8	4
	pozostałe gatunki szkodników	6	2

pszenżyto ozime	mszyce, skrzypionki, pryszczarki, rolnice	8	4
	pozostałe gatunki szkodników	6	2
jęczmień jary	mszyce, skrzypionki, rolnice	8	4
	pozostałe gatunki szkodników	6	2
żyto ozime	gatunek szkodnika	6	2
kukurydza	omacnica prosowianka, ploniarki, rolnice, mszyce	8	4
	pozostałe gatunki szkodników	6	2
ziemniaki	stonka ziemnieczana, rolnice	8	4
	pozostałe gatunki szkodników	6	2
burak cukrowy	mszyce, pchełki, rolnice	8	4
	pozostałe gatunki szkodników	6	2
rzepak ozimy	słodyszek rzepakowy, chowacze łodygowe, szkodniki łuszczyn	8	4
	pozostałe gatunki szkodników	6	2
groch	mszyce, oprzędziki	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
bobik	mszyce, strąkowiec bobowy	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
owies	mszyce, skrzypionki	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2

pszenżyto jare	gatunek szkodnika	4	2
jęczmień ozimy	mszyce, skrzypionki, rolnice	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
łubiny	gatunek szkodnika	4	2
rzepak jary	słodyszek rzepakowy, mszyce, pchełki	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
pozostałe gatunki roślin rolniczych	gatunek szkodnika	4	2
wpływanie na procesy życiowe roślin w inny sposób niż składnik pokarmowy			
gatunek rośliny rolniczej		6	2
desykacja			
gatunek rośliny rolniczej		6	2
Drzewa leśne			
Chwasty			
szkółka leśna, szkółka zadrzewiona, uprawa leśna, przygotowanie gleby pod uprawę leśną	gatunek chwastu	4	2
Choroby			
gatunek drzewa iglastego lub liściastego	choroba	4	2
Szkodniki			
gatunek drzewa iglastego	owady liściożerne, ryjkowce	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
gatunek drzewa liściastego	owady liściożerne	6	2
	pozostałe gatunki szkodników	4	2
wpływanie na procesy życiowe roślin w inny sposób niż składnik pokarmowy			
gatunek drzewa leśnego		4	2
Tereny nieużytkowane rolniczo			
Chwasty			
	gatunek chwastu	4	2

Załącznik nr 4

LICZBA BADAŃ ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN MAJĄCYCH NA CELU SPRAWDZENIE
FITOTOKSYCZNOŚCI TEGO ŚRODKA

Uprawa ¹⁾	Liczba badań dla środka ochrony roślin zawierającego substancję aktywną:	
	niewchodzącą w skład żadnego środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przy uprawie danej rośliny	wchodzącą w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przy uprawie danej rośliny
Rośliny warzywne		
cebula, marchew, kapusta głowiasta, burak ćwikłowy	4	2
pozostałe gatunki warzyw, plantacje nasienne warzyw	2	2
gatunek rośliny zielarskiej (leczniczej lub przyprawowej)	4	2
Rośliny sadownicze		
jabłoń, śliwa, wiśnia, porzeczka czarna, malina, truskawka	6	3
pozostałe gatunki roślin sadowniczych	4	3
Rośliny ozdobne		
gatunek rośliny ozdobnej	4	3
Rośliny rolnicze		
pszenica ozima, jęczmień jary, żyto, pszenżyto ozime, rzepak ozimy, kukurydza, burak cukrowy, ziemniak, chmiel, tytoń ²⁾	8	4
pozostałe gatunki roślin rolniczych	6	3
Drzewa leśne		
gatunek drzewa leśnego	4	2

¹⁾ Badania przeprowadza się co najmniej na 3 różnych odmianach badanego gatunku; wymóg ten nie dotyczy roślin zielarskich, warzywnych i drzew leśnych.

²⁾ Dla środka ochrony roślin z grupy herbicydów nieselektywnego, stosowanego przed wschodami rośliny uprawnej, badania mające na celu sprawdzenie fitotoksyczności tego środka przeprowadza się w liczbie 6 dla środka ochrony roślin zawierającego substancję aktywną niewchodzącą w skład żadnego środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przy uprawie danej rośliny oraz w liczbie 3 dla środka ochrony roślin zawierającego substancję aktywną wchodzącą w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przy uprawie danej rośliny.

Załącznik nr 5

SKUTECZNOŚĆ ZWALCZANIA ORGANIZMU SZKODLIWEGO

Skuteczność zwalczania organizmu szkodliwego w danym badaniu, wyrażona w przedziałach procentowych	Określenie skuteczności
Chwasty	
co najmniej 85% we wszystkich powtórzeniach	wrażliwy
70% - 85%	średnio wrażliwy
60% - 70%	średnio odporny
Choroby	
co najmniej 80%	zwalczanie
60% - 80%	średni poziom zwalczania
40% - 60%	ograniczenie występowania choroby
Szkodniki	
co najmniej 80%	zwalczanie
60% - 80%	średni poziom zwalczania
40% - 60%	ograniczenie liczebności szkodnika

Załącznik nr 6

ZASADY EKSTRAPOLACJI BADAŃ ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN MAJĄCYCH NA CELU SPRAWDZENIE SKUTECZNOŚCI DZIAŁANIA TEGO ŚRODKA ORAZ JEGO WPŁYWU NA ILOŚĆ I JAKOŚĆ PLONU¹⁾

Organizm szkodliwy	Ekstrapolacja	
	z roślin reprezentatywnych	na rośliny
Rośliny warzywne		
Chwasty		
gatunek chwastu	fasola lub groch	fasola, groch, bób, soczewica, soja (odmiany warzywne), ciecierzyc
	kapusta głowiasta	kapusty: brukselska, włoska, pekińska, brokuł włoski, kalafior, jarmuż, kalarepa, brukiew, rzepa, plantacje nasienne kapustowatych
	marchew lub pietruszka	marchew, pietruszka, pasternak, seler, koper
	pomidor lub papryka	pomidor, papryka, oberżyna
	ogórek	dynia, cukinia, melon, kawon
	sałata	cykoria, skorzonera, endywia
	cebula zwyczajna	cebula, por, czosnek, szczypiorek i inne cebulowe
	burak ćwikłowy	burak liściowy, szpinak
	kukurydza cukrowa lub kukurydza pękająca	kukurydza cukrowa, kukurydza pękająca
gatunek chwastu w fazie siewki zwalczany dolistnie przed wschodami rośliny uprawnej	gatunek rośliny warzywnej	inne gatunki roślin warzywnych
Choroby		
mączniak rzekomy dyniowatych	ogórek	melon
kiła kapusty	kapusta głowiasta	inne gatunki warzyw z rodziny kapustowatych
alternarioza cebuli	cebula	czosnek, por
rdza pora	por	inne gatunki warzyw z rodziny liliowatych

bakteryjna kanciasta plamistość	ogórek	melon, kawon, cukinia
mączniak prawdziwy dyniowatych	ogórek	melon, kawon, cukinia
alternarioza pomidora	pomidor	papryka, oberżyna
zgnilizna twardzikowa	pomidor	papryka, sałata, fasola, marchew, pietruszka, seler, bób, groch, słonecznik, koper
szara pleśń (w warunkach polowych)	pomidor	papryka, oberżyna, fasola, sałata, marchew, pietruszką, seler, bób, groch, słonecznik
	kapusta głowiasta	inne gatunki warzyw z rodziny kapustowatych
szara pleśń (pod osłonami)	pomidor i ogórek	sałata, papryka, oberżyna, fasola, bób, inne gatunki warzyw z rodziny dyniowatych
alternarioza marchwi	marchew	pietruszką, seler, cykoria, pasternak, koper
mączniak prawdziwy baldaszkowych	pietruszką	marchew, burak ćwikłowy, pasternak, cykoria, koper
czerń krzyżowych	kapusta głowiasta	inne gatunki warzyw z rodziny kapustowatych
Szkodniki		
połyśnica marchwianka	marchew	pietruszką, seler, pasternak
śmietka kietkówka	fasola lub ogórek	groch, kukurydza
stonka ziemniaczana	ziemniak	pomidor, oberżyna
gąsienice: piętnówki kapustnicy, bielinka rzepnika, bielinka kapustnika, tantnisia krzyżowiaczka, śmietka kapuściana, pchełki, chowacze	kapusta	kalafior, brokuł, chrzan, kalarepa, kapusta pekińska, kapusta brukselska
rolnice	cebula	inne gatunki roślin warzywnych
drutowce	kapusta	inne gatunki roślin warzywnych
pędraki	pomidor	inne gatunki roślin warzywnych
zmienniki	ogórek	fasola, papryka, marchew nasienna, kapusta nasienna
przędziorek chmielowiec	ogórek	pomidor, papryka, oberżyna

przędziorek szklarniowiec	pomidor	ogórek, papryka, oberżyna
mączlik szklarniowy	pomidor	ogórek, papryka, oberżyna
wciornastki	ogórek	pomidor, papryka, oberżyna
chowacze	kapusta	kapusta pekińska, kalafior, brokuł
słodyszek	kapusta nasienna	kalafior nasienny, brokuł nasienny, rzodkiewka nasienna
Rośliny sadownicze		
Chwasty		
gatunek chwastu	gatunek drzewa owocowego	inne gatunki drzew owocowych
	porzeczka czarna lub porzeczka biała, lub porzeczka czerwona, lub agrest	inne gatunki krzewów owocowych
gatunek chwastu w fazie siewki zwalczany dolistnie przed wschodami rośliny uprawnej	gatunek rośliny sadowniczej	inne gatunki roślin sadowniczych
Choroby		
amerykański mączniak agrestu	porzeczka czarna	agrest
antraknoza liści porzeczki	porzeczka czarna	agrest, porzeczka kolorowa
biała plamistość liści porzeczki	porzeczka czarna	porzeczka kolorowa
zaraza ogniowa	jabłoń	grusza
rak bakteryjny drzew owocowych	wiśnia	czereśnia, brzoskwinia, morela, grusza, śliwa
gorzka zgnilizna jabłek	jabłoń	grusza
rak drzew owocowych	jabłoń	grusza
dziurkowatość liści drzew pestkowych	śliwa	inne gatunki drzew pestkowych
brunatna zgnilizna drzew pestkowych	wiśnia	śliwa
brunatna zgnilizna drzew pestkowych i ziarnkowych	śliwa	inne gatunki drzew pestkowych
brunatna zgnilizna drzew ziarnkowych	jabłoń	grusza
leukostomoza drzew pestkowych	brzoskwinia	czereśnia, wiśnia, morela
drobna plamistość liści drzew pestkowych	wiśnia	czereśnia
parch brzoskwini	brzoskwinia	morela
parch jabłoni	jabłoń	grusza
srebrzystość liści drzew owocowych	wiśnia	jabłoń, brzoskwinia, morela, śliwa

rdza porzeczkowo-turzycowa	porzeczka czarna	agrest
zgnilizna pierścieniowa podstawy pnia	jabłoń	inne gatunki drzew pestkowych
zgorzel kory	jabłoń	grusza
szara pleśń jabłek	jabłoń	grusza
antraknoza maliny	malina	jeżyna
choroby truskawki	truskawka	poziomka
werticilioza	truskawka	inne gatunki roślin sadowniczych
Szkodniki		
gryzonie, zwierzyna łowna	jabłoń	grusza, śliwa, wiśnia
mszyce	jabłoń	grusza
owocówka jabłkóweczka	jabłoń	grusza
gąsienice minujące liście	jabłoń	grusza
zwójkówki	jabłoń	śliwa, grusza, wiśnia, czereśnia
licinek tarninaczek	wiśnia	czereśnia
nasionnica trześniówka	czereśnia	wiśnia
misecznik śliwowy	śliwa	jabłoń, agrest, porzeczka
przędziorek chmielowiec	truskawka	malina, jeżyna
przędziorek chmielowiec	porzeczka czarna	porzeczka czerwona i biała, agrest, leszczyna
kwiecień malinowiec	truskawka	malina, jeżyna
wielkopąkowiec porzeczkowy	porzeczka czarna	porzeczka czerwona i biała
przeziernik porzeczkowiec	porzeczka czarna	porzeczka czerwona i biała, agrest
mszyce	porzeczka czarna	porzeczka czerwona i biała, agrest, winorośl
mszyce	malina	jeżyna, truskawka
krzywik porzeczkowiaczek	porzeczka czarna	porzeczka czerwona i biała
mszyce	brzoskwinia	morela
zwójkówki	porzeczka czarna	porzeczka czerwona i biała, borówka wysoka
kistnik malinowiec	malina	jeżyna
zwójka koróweczka	brzoskwinia	morela
zmieniki	truskawka	malina
pryszczarek	jabłoń	grusza
pędraki, drutowce	truskawka	inne gatunki roślin sadowniczych
Rośliny ozdobne		
Chwasty		
gatunek chwastu	gatunek ozdobnego drzewa lub krzewu liściastego uprawianego w gruncie	inne gatunki ozdobnych drzew i krzewów liściastych uprawianych w gruncie

	gatunek ozdobnego drzewa lub krzewu iglastego uprawianego w gruncie	inne gatunki ozdobnych drzew i krzewów iglastych uprawianych w gruncie
	gatunek ozdobnej byliny w gruncie	inne gatunki ozdobnych bylin uprawianych w gruncie
	gatunek ozdobnej rośliny cebulowej	inne gatunki ozdobnych roślin cebulowych
	gatunek ozdobnego drzewa lub krzewu liściastego uprawianego w pojemnikach	inne gatunki ozdobnych drzew i krzewów liściastych uprawianych w pojemnikach
	gatunek ozdobnego drzewa lub krzewu iglastego uprawianego w pojemnikach	inne gatunki ozdobnych drzew i krzewów iglastych uprawianych w pojemnikach
	gatunek ozdobnej byliny uprawianej w pojemnikach	inne gatunki ozdobnych bylin uprawianych w pojemnikach
gatunek chwastu w fazie siewki zwalczany dolistnie przed wschodami rośliny uprawnej	gatunek rośliny ozdobnej	inne gatunki roślin ozdobnych
Choroby		
Rośliny ozdobne uprawiane pod osłonami		
mączniak prawdziwy	róża	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
mączniak rzekomy	róża	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
rdze	chryzantema	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
szara pleśń	róża, pelargonia, niecierpek	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
plamistość liści i todyg	difenbachia, niecierpek	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
fytoftorozą	gerbera	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
zgorzel zgnilakowa	pelargonia	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami i na rabatach
fuzarioza naczyniowa	goździk, cyklamen	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami

rizoktonioza	chryzantema	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
Rośliny ozdobne uprawiane w warunkach polowych		
mączniak prawdziwy	róża	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
mączniak rzekomy	róża, zatrwan tatarski	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
plamistość liści i łodyg	róża, bratek	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
rdza	wierzba	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
szara pleśń	tulipan, róża	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
fuzaryjna zgnilizna	tulipan, aster	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
fuzarioza naczyniowa	tulipan, aster	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
zgorzel zgnilakowa	pelargonia, niecierpek	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
fytoftoroza	cyprysik	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
rizoktonioza	bratek	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
Szkodniki		
Rośliny ozdobne uprawiane pod osłonami		
przędziorki	róża, chryzantema	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
różnopazurkowce	gerbera, sępolia	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
rozkruszki	tulipan	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
wciornastki	gerbera, sępolia	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami

nicienie	róża, chryzantema	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
mszyce	róża, chryzantema	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
czerwce	paproć	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
miniarki	gerbera	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
ziemiórki	pelargonia	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
mączliki	gerbera, poinsecja	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
gąsienice i inne larwy zjadające liście	gerbera, pelargonia	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
ślimaki	chryzantema, gerbera	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami
Rośliny ozdobne uprawiane w warunkach polowych		
przędziorki	pierwiosnek, świerki	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
różnopazurkowce	astry jesienne	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
szpeciele	bukszpan, lipa	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
nicienie	róża, bodziszek	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
miodówki	bukszpan	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
mszyce	aster chiński, świerk, róża	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
zmieniki	kocanki ogrodowe	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
skoczki	róża, kocimiętka	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych

wciornastki	mieczyk	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
czerwce	jałowiec, irga	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
larwy i gąsienice zjadające igły, liście oraz drążące pędy	bodziszek, berberys, sosna	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
chrząszcze	lilia	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
ślimaki	funkia	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
szkodniki glebowe	trawa, cis	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
gryzonie	tulipan, jabłoń	inne gatunki roślin ozdobnych uprawianych w warunkach polowych
Rośliny rolnicze		
Chwasty		
gatunek chwastu	gatunek zboża ozimego	inne gatunki zbóż ozimych
	gatunek zboża jarego	inne gatunki zbóż jarych
	burak cukrowy lub burak pastewny	burak cukrowy, burak pastewny
	gatunek jednorocznej rośliny strączkowej	inne gatunki jednorocznych roślin strączkowych
	gatunek wieloletniej rośliny strączkowej	inne gatunki wieloletnich roślin strączkowych
gatunek chwastu w fazie siewki zwalczany dolistnie przed wschodami rośliny uprawnej	gatunek rośliny rolniczej	inne gatunki roślin rolniczych
Choroby		
głownia pyląca jęczmienia	jęczmień jary	jęczmień ozimy, pszenica jara, pszenica ozima
śnieć cuchnąca pszenicy	pszenica ozima	pszenica jara
mączniak prawdziwy	pszenica ozima	pszenica jara
	jęczmień ozimy	jęczmień jary
	pszenżyto ozime	pszenżyto jare
	jęczmień jary	jęczmień ozimy
rychosporioza zbóż	jęczmień ozimy lub jęczmień jary	jęczmień jary, jęczmień ozimy, pszenżyto jare, pszenżyto ozime, żyto
brunatna plamistość liści	pszenica ozima	pszenica jara, pszenżyto jare, pszenżyto ozime, żyto

rdza brunatna	pszenica ozima	pszenica jara, pszenżyto jare, pszenżyto ozime, żyto
rdza żółta zbóż	pszenica ozima	pszenica jara, pszenżyto jare, pszenżyto ozime, żyto
rdza żółta zbóż	żyto	jęczmień jary, jęczmień ozimy, pszenica jara, pszenica ozima, pszenżyto jare, pszenżyto ozime
łamliwość podstawy żółta	pszenica ozima	pszenica jara, jęczmień ozimy, jęczmień jary, pszenżyto ozime, pszenżyto jare
łamliwość podstawy żółta (typ R)	żyto	pszenica ozima, pszenica jara
zgorzel siewek zbóż	pszenica ozima	jęczmień jary, jęczmień ozimy, pszenica jara, pszenżyto jare, pszenżyto ozime, żyto, owies
pleśń śniegowa	żyto	inne gatunki zbóż ozimych
plamistość siatkowa	jęczmień jary	jęczmień ozimy
	jęczmień ozimy	jęczmień jary
pasiastość liści jęczmienia	jęczmień jary	jęczmień ozimy
	jęczmień ozimy	jęczmień jary
zgorzel siewek	rzepak ozimy	rzepak jary, rzepik
sucha zgnilizna kapustnych		
zgnilizna twardzikowa		
mączniak prawdziwy kapustnych		
szara pleśń	rzepak ozimy	rzepak jary, rzepik, gorczyca
czerń krzyżowych		
mączniak rzekomy kapustnych		
rdza grochu	groch	bobik, łubiny, wyka
fuzarioza grochu		
askochytoza grochu	groch	bobik
Szkodniki		
gatunek szkodnika	burak cukrowy	burak pastewny
	bobik	groch, łubin, soja
	pszenica ozima	inne gatunki zbóż ozimych
	kukurydza pastewna	kukurydza cukrowa
	rzepak ozimy	rzepak jary, gorczyca, brukiew, kapusta pastewna
drutowce, pędraki, rolnice	burak cukrowy	burak pastewny, rzepak, gatunki zbóż

Drzewa leśne		
Chwasty		
gatunek chwastu	sosna	świerk, jodła
	brzoza lub dąb	buk, klon jawor, olsza, jesion
Choroby		
pasożytnicza zgorzel siewek	sosna, brzoza, buk	inne gatunki drzew leśnych
szara pleśń	modrzew	świerk, sosna
rdze	topola, sosna zwyczajna	sosna wejmutka, brzoza, jarząb pospolity
fytoftorozą	buk	inne gatunki drzew leśnych
huba korzeni	sosna	inne gatunki drzew leśnych
opieńkowa zgnilizna korzeni	sosna, dąb	inne gatunki drzew leśnych
zamieranie pędów	sosna	inne gatunki drzew leśnych iglastych
sinizna	sosna	inne gatunki drzew leśnych iglastych
rany (zakażenia przyranne)	sosna	inne gatunki drzew leśnych
choroby naczyniowe	dąb	inne gatunki drzew leśnych liściastych
Szkodniki		
owady liściożerne	sosna	inne gatunki drzew leśnych iglastych
	dąb	inne gatunki drzew leśnych liściastych
korniki	sosna	inne gatunki drzew leśnych iglastych
	dąb	inne gatunki drzew leśnych liściastych
ryjkowce	sosna	inne gatunki drzew leśnych
opiętki	dąb	inne gatunki drzew leśnych liściastych
szkodniki korzeni drzew i krzewów	sosna	inne gatunki drzew leśnych
ssaki kopytne, zając, gryzonie	sosna	inne gatunki drzew leśnych

¹⁾ Wykorzystanie wyników badań uzyskiwanych przy zwalczaniu organizmu szkodliwego na roślinie uprawnej na potrzeby badania tego samego organizmu szkodliwego na innej roślinie uprawnej może nastąpić, jeżeli dawka środka ochrony roślin, warunki techniczne wykonania badania, objętość użytej cieczy roboczej w badaniu, termin wykonania badania, faza rozwojowa roślin uprawnych oraz organizmów szkodliwych w badaniu są porównywalne.